



Vlaams  
Parlement

ingediend op **1179** (2016-2017) – Nr. 2  
28 juni 2017 (2016-2017)

## **Verslag**

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,  
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,  
Toerisme en Onroerend Erfgoed  
uitgebracht door Ingeborg De Meulemeester

over het ontwerp van decreet

houdende instemming met het protocol,  
ondertekend te Brussel op 11 november 2016,  
betreffende de toetreding van Ecuador  
tot de handelsovereenkomst  
tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds,  
en Colombia en Peru, anderzijds,  
ondertekend in Brussel op 26 juni 2012

*Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed:*

*Voorzitter:* Rik Daems.

*Vaste leden:*

Ingeborg De Meulemeester, Marc Hendrickx, Jan Van Esbroeck, Karl Vanlouwe, Karim Van Overmeire, Manuela Van Werde;

Sabine de Bethune, Vera Jans, Ward Kennes, Johan Verstreken;

Rik Daems, Herman De Croo;

Tine Soens, Güler Turan;

Wouter Vanbesien.

*Plaatsvervangers:*

Cathy Coudyser, Danielle Godderis-T'Jonck, Sofie Joosen, Elke Sleurs, Ann Soete, Sabine Vermeulen;

Karin Brouwers, Griet Coppé, Joris Poschet, Valerie Taeldeman;

Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester;

Renaat Landuyt, Steve Vandenberghe;

Bart Caron.

*Toegevoegde leden:*

Stefaan Sintobin;

Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:

**1179** (2016-2017) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

## INHOUD

1. Inleidende uiteenzetting door Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed .....	4
2. Bespreking .....	4
3. Stemmingen .....	7
3.1. Artikelsgewijze stemming.....	7
3.2. Stemming over het geheel .....	7
Gebruikte afkortingen .....	8

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed behandelde op 27 juni 2017 het ontwerp van decreet houdende instemming met het protocol, ondertekend te Brussel op 11 november 2016, betreffende de toetreding van Ecuador tot de handelsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Colombia en Peru, anderzijds, ondertekend in Brussel op 26 juni 2012.

### **1. Inleidende uiteenzetting door Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed**

Minister-president *Geert Bourgeois* zegt dat het hier gaat over een overeenkomst over de toetreding van Ecuador tot de handelsovereenkomst tussen de Europese Unie (EU) en Colombia/Peru. Die onderhandelingen zijn op 17 juli 2014 voltooid. Twee EU-lidstaten, Frankrijk en Finland, hebben hun instemmingsprocedure al afgerond. In België heeft nog geen enkele overheid de instemmingsprocedure al voltooid.

Het toetredingsprotocol bestaat enerzijds uit het protocol tussen de EU-lidstaten, Colombia en Peru en Ecuador betreffende de toetreding van dat land tot de handelsovereenkomst tussen de EU en Colombia en Peru, en anderzijds uit twintig bijlagen.

De handelsovereenkomst van 2012 creëert het kader voor een sterke toename van handel en investeringen. Het laat Ecuador toe om te profiteren van betere toegang voor haar belangrijkste exportmarkten, namelijk visserij, bananen, snijbloemen, koffie, cacao, fruit en noten, naar de EU. De voorwaarden van de nieuwe regeling gaan verder dan het eenzijdige EU-stelsel van algemene preferenties, waarvoor Ecuador niet langer in aanmerking komt.

Tijdens zijn vergadering van 26 maart 2015 legde de WGV het gemengde karakter van het protocol vast, waardoor nu de instemming van het Vlaams Parlement wordt gevraagd.

Het gaat hier niet om een nieuw akkoord. Op 20 oktober 2015 (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 488/2) besprak deze commissie al uitvoerig het ontwerp van decreet houdende instemming met de handelsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Colombia en Peru, anderzijds, ondertekend te Brussel op 26 juni 2012. Ecuador maakt deel uit van de Andesgemeenschap. Ook Bolivia hoort daartoe, maar is vooralsnog geen partner.

### **2. Bespreking**

*Herman De Croo* informeert naar de gevolgen van de brexit voor dergelijke verdragen. Het gaat hier om een verdrag van een nieuwe soort, waarbij ook verantwoording moet worden afgelegd over het respect voor de mensenrechten, het respecteren van klimaat- en milieuverdragen, van internationale arbeidsconventies enzovoort. Wat gebeurt er als bij het jaarlijks overleg tussen de verdragsluitende partijen tekortkomingen worden vastgesteld? Kan worden aangegeven wat de etappes bij dergelijke procedures zijn?

*Wouter Vanbesien* zegt dat elk verdrag voor- en nadelen heeft. Groen heeft tegen het oorspronkelijke verdrag gestemd en zal dat nu ook doen. Het stemgedrag toen was onder meer ingegeven door de duurzaamheidsbeoordeling van de EU, die op grote risico's wees, in verband met de druk op water en grondstoffen, verlies aan biodiversiteit en de verplaatsing van mensen voor mijnbouw en oliewinning. Bovendien is ook de analyse dat de clausules over mensenrechten en duurzame ontwikkeling zwak geformuleerd zijn en niet afdwingbaar zijn.

*Güler Turan* is het met Herman De Croo eens dat het hier om een handelsakkoord van een nieuwe soort gaat. In dit handelsakkoord is een hoofdstuk gewijd aan de thematiek van handel en duurzame ontwikkeling. Hierin bevestigen de partijen de verschillende internationale verbintenissen die ze hebben gecontracteerd op het vlak van milieu- en sociaal beleid via VN-verklaringen, IAO-conventies en multilaterale milieuovereenkomsten allerhande en verbinden zij zich ertoe om deze actief en effectief toe te passen in hun economische relaties.

Dat staat er inderdaad in, maar de indruk bestaat toch dat deze hoofdstukken niet meer dan lippendienst zijn. In het hoofdstuk 'duurzame ontwikkeling' is er geen afdwingbaarheid opgenomen. Er staan geen sancties ingeschreven. Nochtans wordt dit in de meest recente resoluties van het Europees Parlement rond handelsakkoorden gevraagd. Zonder afdwingbaarheid, geen echte hefboom om vooruitgang te boeken. Een handelsakkoord mag geen carte blanche zijn met enkel lippendienst aan de ambitie voor vooruitgang van de politieke en economische situatie in het land.

Onze handelsakkoorden moeten niet alleen een instrument zijn om tarieven en andere handelsbarrières te elimineren, maar ook om te streven naar duurzame ontwikkeling en vooruitgang te boeken wat betreft mensenrechten en arbeidsrechten overal ter wereld. Het uitdragen van het Europees model moet dus mee centraal staan en niet alleen pure handelsbelangen. Duurzame ontwikkeling moet in het DNA van handelsregels zitten.

In de resolutie van het Europees Parlement over de toetreding van Ecuador in 2015 werd gevraagd dat er een transparante en dwingende roadmap moest worden aangenomen rond deze aspecten. Na een regimewissel is dat ook gebeurd.

Momenteel weten we echter niet hoe het staat met de implementatie van die bepalingen rond mensen-, arbeids- en milieurechten zoals vermeld in het akkoord. Hoe gaan de voor- of achteruitgang worden gemeten?

De spreekster stelt daarom voor om, net zoals op het federale niveau onder minister Reynders, een rapporterings- en monitoringsysteem op te zetten in verband met de arbeids- en mensenrechtensituatie en duurzame ontwikkeling in de landen waarmee handelsakkoorden worden gesloten en afspraken in dit verband worden gemaakt. Hier in Vlaanderen worden bepaalde akkoorden er nogal voortvarend doorgeduwd, terwijl dat bij andere overheden niet het geval is.

*Jan Van Esbroeck* zegt dat hij de teksten anders leest dan Güler Turan. Er staat met zoveel woorden vermeld dat de overeenkomst ook het opnemen van verbintenissen beoogt over de handhaving van arbeids- en milieunormen en het aanbieden van doeltreffende en snelle procedures voor de beslechting van de geschillen. In tegenstelling tot wat de vorige spreker stelde, is dat allemaal wel degelijk opgenomen.

*Güler Turan* zegt dat zij als waarnemend voorzitter de discussie nu niet kan aangaan. Dat staat inderdaad op papier, maar er is geen monitoringsysteem voor de opvolging.

Minister-president *Geert Bourgeois* antwoordt aan Herman De Croo dat de gevolgen van de brexit voor de handel moeilijk voorspelbaar zijn. Vooral voor het Verenigd Koninkrijk zal de brexit een slechte zaak zijn, daar is hij almaar meer van overtuigd. Al deze handelsakkoorden vervallen immers en het VK zal die allemaal opnieuw moeten gaan bespreken. Sinds decennia zit al de kennis en kunde dienaangaande bovendien bij de EU. Wat concreet goederen betreft die uit Ecuador naar hier komen en eventueel doorgevoerd worden naar het VK, daar

moet hij het antwoord op schuldig blijven. Het zal in elk geval maar om een kleine impact gaan, want de export- en importcijfers liggen voor die landen zeer laag. Door het voorliggende akkoord zullen ze hopelijk wel verbeteren.

Het gaat hier in de eerste plaats om vrije en duurzame handel. Het betreft een belangrijk akkoord, waarover hier al een grondige bespreking is gevoerd naar aanleiding van de initiële overeenkomst met Colombia en Peru. De minister-president is het er dan ook niet mee eens dat daar in andere deelstaten meer discussie over is dan hier.

Dit akkoord is handelsbevorderend. Het helpt de ontwikkeling van de Ecuadoranen en van Ecuador. Het biedt kansen op exportgebied en voor de creatie van welvaart. Wat de mensenrechten betreft, kan de situatie vanuit twee invalshoeken worden bekeken. Men kan stellen dat die landen zich niet op het Europese niveau bevinden en dat klopt ook. Deze handelsovereenkomst is echter een hefboom om te komen tot betere bescherming van de mensenrechten, betere handhaving van de arbeidsrechten, betere bescherming van de milieustandaarden enzovoort. Dit akkoord biedt de kans om in Ecuador te bouwen aan een stevig en afdwingbaar nationaal beleid, met respect voor arbeidsrechten, mensenrechten en voor milieubescherming. Hij verwijst naar titel IX van de overeenkomst, waarin onder meer wordt bepaald dat elke partij zich ertoe verbindt om internationaal erkende fundamentele arbeidsnormen zoals vervat in de fundamentele overeenkomsten van de Internationale Arbeidsorganisatie, te bevorderen en in haar wetgeving en praktijk ten uitvoer te leggen. De vrijheid van vereniging moet worden toegepast, Ecuador moet de fundamentele arbeidsrechten erkennen en het onderdeel over duurzame ontwikkeling in het verdrag moet worden gerespecteerd.

Dit akkoord is zoals al gezegd een hefboom voor de situatie op het vlak van mensenrechten. In artikel 1 gaat het over de eerbiediging van de democratische beginselen en fundamentele rechten van de mens. Artikel 8 bepaalt dat elke partij verantwoordelijk is voor de naleving van alle bepalingen. Zo nodig kunnen gepaste maatregelen worden getroffen, tot en met opschorting van het verdrag.

Ecuador heeft een actieplan voorgesteld aan het Europees Parlement, dat jammer genoeg niet is vrijgegeven, en het Europees Parlement heeft met een zeer grote meerderheid zijn goedkeuring verleend aan de overeenkomst. Dit verdrag is op 19 april 2013 overigens mee goedgekeurd door de sp.a in de vorige Vlaamse Regering.

De EC doet de monitoring van de progressieve implementatie van de akkoorden, volgens een pre-ontwikkelingsaanpak. Dat zijn consultaties van de Ecuadoraanse regering en van het middenveld. Artikel 282 gaat specifiek over de dialoog met het maatschappelijk middenveld. Er wordt voorzien in een jaarlijkse dialoog met organisaties uit het maatschappelijk middenveld en er zijn ook periodieke evaluaties met follow-upacties door de Commissie. In plaats van zelf een monitoringsysteem op te zetten, wordt dan ook beter de monitoring door het Europees Parlement opgevolgd. Op het federale niveau is er ook een monitoringsinstrument, maar dat niveau is, met alle respect, daarvoor minder gewapend. Er is weliswaar een Belgische ambassade ter plaatse als bron van informatie. Vlaanderen heeft dat niet en heeft niet de middelen om in Ecuador aan monitoring te gaan doen. Met de jaarlijkse monitoring op Europees niveau is er echter voldoende informatie voorhanden en is er geen reden om te gaan investeren in bijkomende monitoring, die dan nog niet de beoogde informatie zou opleveren. De Commissie zal daarover in elk geval blijven rapporteren aan het Europees Parlement.

De minister-president besluit dat dit akkoord een grote vooruitgang betekent en dus een positieve zaak is. Als het over mensen- en arbeidsrechten gaat, leert de ervaring dat niets beter is dan handelsrelaties, met dialoog, openheid en onderlinge contacten. Hij vraagt dan ook dat het Vlaams Parlement het voorliggend ontwerp van decreet goedkeurt.

*Güler Turan* merkt nog op dat zij zich mogelijk verkeerd heeft uitgedrukt. Er moet inderdaad niet worden overgedaan wat al op Europees en federaal vlak gebeurt. Het zou echter niet slecht zijn om op basis van die rapporten hier in de commissie een voortgangsrapportage te doen. Omdat in dit akkoord wel degelijk goede elementen zitten, zal sp.a niet tegen stemmen, maar zich onthouden. Ecuador werd twee weken geleden, tijdens de 106de Conferentie van de IAO in Genève, nog op het matje geroepen voor het schenden van conventie 87 over de vrijheid van vereniging. Het is dus belangrijk dat er nog monitoring gebeurt en vooral dat daar resultaten aan worden verbonden.

### **3. Stemmingen**

#### **3.1. Artikelsgewijze stemming**

De artikelen 1 en 2 van het ontwerp van decreet worden aangenomen met 8 stemmen tegen 1, bij 2 onthoudingen.

#### **3.2. Stemming over het geheel**

Het ontwerp van decreet houdende instemming met het protocol, ondertekend te Brussel op 11 november 2016, betreffende de toetreding van Ecuador tot de handelsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Colombia en Peru, anderzijds, ondertekend in Brussel op 26 juni 2012, wordt eveneens aangenomen met 8 stemmen tegen 1, bij 2 onthoudingen.

Rik DAEMS,  
voorzitter

Ingeborg DE MEULEMEESTER,  
verslaggever

**Gebruikte afkortingen**

DNA	desoxyribonucleic acid
EC	Europese Commissie
EU	Europese Unie
IAO	Internationale Arbeidsorganisatie
VK	Verenigd Koninkrijk
VN	Verenigde Naties
WGV	Wergroep Gemengde Verdragen